

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.
Szerkesztői szállás:
belső-szénutca 131. szám.

Hirdetési ár: 6 hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseik felvételnek Bécsben Oppelik Alajonál (Wollzeile 22. sz.) és Haasensteint és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Pesten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (Königsgasse Nr. 60.)
Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. szombaton, kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

Julius—decemberi folyamára.

Egy évre 12 forint o. ért.
Félévre 6 " " "
Évnegyedre 3 " " "
Egy órára 1 " " "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az egyházi kötelek

s az állampolgári kötelesek összeütközése alkalmával, melyik az első?

„Ou nous vous défendrons, en vertu de la liberté, si vous êtes une doctrine; ou nous vous attaquerons, en vertu de la liberté, si vous êtes un pouvoir.”
Jules Simon.

Ha az ember az ultramontan napi sajtóban megjelenő központi elveket hirdető hosszú vezércikkoszorókat elolvassa, kifejezhetetlen nyomasztó érzés lepi meg, gondolatai összezavarodnak, józan, egyszerű észjárását a lianok fonadékai gyanánt körülhálózják a dialektika ügyesen felhasznált mesterséges csabfogsái. Ismerni kell az irmodort, ismerni, még pedig a dolgok mélyéig a tárgyalat kérdéseket, ismerni a sajátos mesterkéltséget, a logikának azon válfaját, mely náluk divatozik, a megkülönböztetéseket (distinctio) mesterségesen tökéletesen otthon kell lenniük, hogy teljes bizottsággal mehecsünk azon hináros, lápos vidékre, melyre az ultramontanok hallgatóságát, olvasóikat elvezetni szokták. Már pedig, valjunk meg őszintén, akárhányan vannak közülünk, kik a nevezett kellékeknek hijával vannak, kik különben igen mivel emberek lehetnek, de kik — viszonyaiknál fogva — a kath. egyházi téren a kellő ismeretekkel nem bírnak; ezekre csakugyan veszélyes olvasmányoknak mondhatók az ultramontan közlönyök vezércikkjei, melyek úgy hatnak, mint a nadragulya, az ember megbódul fölük s ugyan helyén legyenek annak az esze, ki azt akarja, hogy sarkából tökéletesen ki ne forgattassék. S ha egyéb rosz nem is támad az ily cikkek elolvasásából, elég az, ha közönbössé tételtünk saját fő és sarkalatos polgári jogaink irányában; a mennyiben a kath. egyházi hierarchiát jelen intézményeivel s jelen hatalmával oly színben tudják bemutatni, mint a melyek minket ama jogaink gyakorlásában egyáltalán nem gátolnak, elaltatják az érködöt, elámitják a hiszékeny olvasót — s ennek következménye aztán az a káros közönbösség, mely azt tartja: hogy hiszen birunk már elég jogokkal, elég szabadsággal, és hogy senki sem szenved a miatt, a mivel nem birunk, s hogy az, ki az egyház túllapásai ellen küzd, hasztalanul igat. Már pedig a legnagyobb szerencsétlenség arra nézve, ki valamely elrabolt jogot és szabadságot visszakövetel, abban áll, ha oly emberek beszélnek, kik ezen jog vagy szabadság hiányát nem érzik, s kik figyelmeztetésünkre s buzdításainkra jogos igényeik érvényesítése czéljából — indifferentismussal válszólnak.

Nem rég érte végét egyik ultramontan napi lapunkban egy hosszú cikksorozat, melynek írója hazánk legmagyarabb részéből keltezte cikkeit, a legavultabb s alkotmányunkkal, ezredéves történelmünkkel s küzdelmeinkkel homlokegyenest ellenkező elveket hirdeti; ellenkezésbe jó nemcsak az emberiség és észszerűség törvényeivel, hanem a történelmi tényleges jog terén is a legabszurdabb ferdtésekhez folyamodik. Mindezek dacára sajnos — de az említett cikksorozat nyilatkozat gyanánt tekintendő, mely annál fontosabb, minthogy a legtekintélyeseb ultramontan magyar lap szerkesztője, annak több állításait jegyzetekkel kíséri, bővíti és magáévá teszi.

Nem szándékunk cikkezőt, ki az ősz-

szes magyar alsó klerus nevében beszél, állításainak tömkelegébe követni, csupán a végpontokat s a bezárást emeljük ki, mint a melyekben culminal mindaz, mit a hosszú előkészítő bevezetésben elmondott.

Ott, hol érdekesebbé kezd válni a cikksorozat, nagyon sántikáló hasonlatot találunk; azt mondja t. i. a főt. úr, hogy valamiképp még nincsenek tisztában kormányférfiaink a felelős kormányrendszernek a municipalis rendszerrel való kiegyeztetését illetőleg, ugy nincsenek ők, t. i. a magyar kath. papok, tisztában a concordatum kötelező, vagy nem kötelező ereje iránt. Hogy a municipalis kérdés s a concordatum kötelező erejéről illető kérdés közt semmi analogia nem létezik, azt mindenki beláthatja. Mi még azt is merjük állítani, hogy a concordatum kötelező, vagy nem kötelező ereje a magyar papokat illetőleg nem is lehet kérdés tárgya; pedig jól tudjuk, hogy ezen mondatunkkal a főt. úr szembe állítja az egyházellenesek közé sorakoztunk. Egyházellenes! Így játszanak ama hegyen túl levők a szavakkal; mihelyt valaki a magyar király apostoli jogait s a jus circa sacra-t megsemmisítő, ugy a vallásegyenlőséget tönkretévő concordatumot, mely 1848-ki törvényeinkkel merőben ellenkezik; de, mely magának a kath. egyháznak is, quae egyháznak, roppant kárára volt, miután az egyházi hierarchiát oly nagy mértékben lábra kapni engedte a hívek rovására — mihelyt valaki e concordatumot semmisnek, a magyar nemzetre s így a magyar édes alapszóra nézve is — mely legalább eddig a nemzet egyik akkrésze gyanánt gerálta magát — kötelező erővel nem bírónak nyilatkoztatja ki, megbélyegzik őt az egyházellenes czimmel. Pedig szeretnők tudni, hogy kik nagyobb ellenei az egyháznak, azok, kik azt az újkor igényei, vívmányai, a korszellem követelményei szerint akarják reformálni, vagy azok, kik azt központi minden sallangjaival együtt egy kiváltságolt osztály működési és hatalmaskodási teréről, Róma felé gravitáló centralisatio eszközével — minden áron fenntartani akarják.

A cikk további folyamában magyarázatát leljük annak — már hogy kompetens helyről-e, vagy nem, azt nem kutatjuk — hogy miért bántak eddig magyar kath. egyházi részről oly esinján a concordatum kérdésével, miért adta eddig csak „homályos szavakba” burkolva elő e tárgyról véleményét a kath. egyházi sajtó, miért viselte magát a magyar clerus hazánkban oly nyugodtan, addig, míg Lajthán túl a concordatum cum omnibus ejus appertinentiis „crucifigatúr s pereat”-ot kiáltottak; azért, hogy az oda át az egyház ellen keltett veszterhes fergetegtől a magyar kath. egyházat megóvja, azért, hogy itt nálunk hason bajok kikerültesenek.

Ez mind igen szép s ha ez volt a szándék, ez volt az indok, nagyon dicséretes; csakhogy emlékezzék az olvasó arra, hogy mit mondtunk tiszt. uraimék dialektikájáról, vizsgálja meg jobban a szavakat s boncolja a tételeket. Első tekintetre mi tévest, mi ferdtét sem látunk az idézett indokolásban, sőt őszintén örvendünk azon vallomásnak, mely szerint a főt. urak, ha valamit nem akarnak tisztán kifejezni, szoktak olykor-olykor a „homályos szavakba burkolás”-hoz is folyamodni; de kérdjük azon tételről, melyen az egész állítás megfordul, oda át a Lajthán túl az egyház ellen voltak-e keltve s az egyházra nézve annyira veszterhesek voltak-e amaz ugynevezett fergetegek? Kérdjük továbbá, ha itt nálunk hasonló eljárást követnének, mind az egyházra, mind az államra nézve oly nagy baj lenne-e ez? Mig e kérdés eldöntve nincs, addig főt. uraimék nem beszélhetnek semmi fenyegető fergetegről s bajokról, s ebből folyólag az ezek távol tartását illető érdemet sem hangsúlyozhatják annyira.

Már pedig hangsúlyozza ezt a kérdésben forgó cikk írója, s panaszosan emeli ki a magy. kath. klerus passivitását, melynél fogva hagyta oda át a szomszéd hazát égni, nem gondolva meg, hogy mily könnyen átcsaphat a tűz saját házuk földzetére; pedig tudhatták volna, hogy az ő házuk védeteje is ugyanazon gyárban s egyidejűleg készült.

A mi nézetünk szerint a magyar kath. egyház szerkezete nem készülhetett semmi módon ugyanazon gyárban s egyidejűleg a lajhántúlival; a magyar kath. egyháznak 800 éves multja van, szerkezete sok tekintetben liberalisabbnak mondható, mint milyen a lajhántúli; főpapjaink sokkal józanabb, érettebb s hazafiasabb magatartást követtek mindig s követnek maig is minden tekintetben, mint milyet azok oda át, a magyar király a „jus circa sacra”-ról, a jus placetiről stb. jogairól az egyház irányában soha le nem mondott, hanem igenis lemondott az osztrák császár, tehát a lajhántúli országok fejedelme az 1855-ben kötött concordatummal minden fejedelmi jogairól az egyház irányában s ennél fogva nyerte oda át a kath. egyház azon szerkezetét, melylyel a vallás-és polgári házasságról alkotott törvények hozataláig birt.

Nem egy gyárban s egyidejűleg készült a magyar kath. egyház szerkezete az oda át valóval, mert ha e tételt állni hagyjuk, ez esetben a concordatumnak a magyar clerust s általán Magyarországot illetőleg kötelező erejét is elismerjük. S ide megy ki cikkező czélzata.

Butyka Dezső.

Pest, július 29. 1868.

(y. z. n.) A képviselőház mai ülése rövid volt ugyan, de érdekes; sok tekintetben szomorúan érdekes.

Mindenekelőtt egy városi hatóság — melynek nevét a nagy zajban nem hallottuk — petitioja olvastattat fel, melyben azt kéri, hogy az országgyűlésen jelen nem lévő képviselőktől vonassanak el a napidíjak, miből az ünnök ki, mely fügyelemmel kíséri a vidék a honatyák itteni munkálkodását, — a mi örvendetes jelenség — aztán gróf Zichy Ferencz és Viktornak, a ki szabadságidejét kérte meghosszabbítani, teljesített ugyan óhajta, de nem közakarattal, mint eddig rendszeresen történni szokott, mert sokan — ha nem szölk is, legalább zöngölödtak a kért meghosszabbítás ellen — és ez ismét örvendetes jelenség, a mely azt mutatja, miképp a képviselő kötelessége, ha elfogadta a megbízást, az országgyűlés színében tlni, nem pedig szabadsággal, vagy a nélkül — mi szintén megszokott történni — távol lenni Budapesttől.

A másik — szomorún érdekes momentum Tincu Ábrahám Szász-Sebes városi és kerületi képviselője által a kuluszministerhez intézett interpellatio volt, melyben nem parlamentben, hanem valóságos kupak tanácsba illő kifejezésekkel szölk egy nagy szebeni gymnasiális tanár — állítólag — közbotrány okozó életmódjáról, és midőn az elnök állarta intetett: tartaná szem előtt a ház méltóságát, azt constata, miképp nem engedik őt beszélni s írásban nyújtotta be interpellatióját.

Ebben azt kérdezi a kuluszministertől; bir-e tudomással a szóban forgó tanár botrányos életmódjáról és akar-e segíteni a bajon?

Az interpellatio kézbesítetténi fog a mai ülésben meg nem jelent kuluszministernek, a ki bizonyára kellőleg meglel majd reá.

Tincu azon vádját, hogy a képviselőház nem engedi beszélni, köztetszés között Bónis utasította vissza határozottan, kijelentvén, hogy a szólásszabadságban senki sem gátoltatik, de minden képviselő erkölcsi kötelessége, szavai megválasztásában a ház méltóságára tekintettel lenni.

E mai eset megint újmatatás arra, mire ügyeljenek a választók mikor képviselőjelöltül lépjenek fel, és mandatumukkal bíznak meg valakit.

A széles atyafiság, sógorság, komaság még senkit sem képesített, de nem is fog képesíteni a képviselői állás teljes betöltésére, ehhez kissé nemesebb tulajdonok szükségeseknek.

A kormányt interpellálni, felelősségre vonni mindenesetre lehet, sőt fölmerülő esetekben kell is, az a parlamentarizmus oskolója, hanem azért nem lehet, nem szabad oly hangon játszani az alkotmányos ellenőrzést, a mely nem a törvényhozó testé, hanem — mondjuk ki egyenesen — lebuja való.

Tincu Ábrahám ur mai expectoratiójából nagyon furcsa fogalmat szerezhettünk mind képviselői qualificatiójáról — mind — és ez kétszeresen sajnos — különben derék választói ítélőtehetségéről, a mely azonban az új választások alkalmával — szeretjük remélni — ellenkező irányban s kedvezőbb színben igazolandja magát.

Szilágyi Virgilnek ugy látszik nem jót tesz a poroszországi levegő; haza készül, fiai már itt vannak. Azt mondja, hogy valamint két év előtt Magyarország elhagyására kényszerítették a viszonyok, ugy most arra hívják, hogy ismét visszatérjen. Neje egészségét a két évig használt tengeri fürdő egészen helyreállította, minél fogva nem sokára útnak indul és augusztus közepén itt lesz.

Magyarország még egyetlen fia előtt sem zárta be kapuit; miúgy örömmel fogadta kebelébe a megtértet; hogy Szilágyi is megtért, hogy átlátja, miképp a magyarnak a burkusok között semmi keresni valója sem lehet, bizonyítja hazajöveteli szándéke.

A Beniczky-ügyben, ugy látszik, biztos nyomra akadt a rendőrség. Mondják, miszerint van tanu, a ki kész eskü tenni arra, hogy az elfogott egyikét a végzetes ügy estéjén Beniczky társaságában látta Budán. Többet kicevegni ildomtalanúság volna. — A vizsgálat erőlyesen folyik.

Lapszemle.

Furcsa egy sorsra jutottak a madarász kérvények, melyeknek az 1867-iki kibékülés alapjait kell vala szétrobbantani. A „Századunk” kiemeli, hogy a magyar parlament jobb- és baloldala s az egész értelmes közönség elítélte azokat, Madarász elvtársai is csak ugy elburkolyan merik védeni a petitioját, melyek a belügyministerhez tételnek át, hogy az a névhamisításokért vizsgálatot rendelhessen. Szomorú vége ez a nagy hibónak! De azért megvan ennek is a kellő tanulsága. Madarász és ügynökei mindent elpróbáltak az új közjogi alap megbontására. A közhangulat fogékonyan látszott az édes szavak meghallgatására, a szép eszmények felkarolására; az absolutismus által ejtett sebek még nem valának beheggedve, létezett a hagyományos oppositionalis szellem, mely megszokta volt a kormányban a nemzet ellenségét keresni, s ellenszenvvel viseltetett az osztrák iránt, ki 300 éven át annyi csapást hozott e hazára, — s e mellett, élénk vala a visszaemlékezés az 1848-diki korszak dicsőségére. És e különböző, hatalmas tényezőkhöz behatása alatt álló téren mily neveltséges eredményt tudott az általános népszavazás palástjába körüljáró szélsőbal felmutatni? Nehány petitio, melyek aláírásait az illető egyesek, külségek, megtagadják, visszatásítják. Ez, a „Századunk” szerint, azt bizonyítja, hogy a nép tiszteli a törvényt s a nemzet nagy zömében már gyökeret kezd verni „a tudat, hogy a kiegyezési mű a nemzet szükségleteinek corollariuma.” Madarász mindenfelé szórta az újszót, s a nép — csekély kivétellel — nem akarja fejére gyujtani „ama menhelyet, melyben nemzeti létét biztosíthatja;” mert „kezd érezni jótékonyágát ama valódi nemzeti politikának, mely a kiegyezést megalkotás, — mert tapasztalja, hogy e mű, bár lassu, de biztos lehatást tesz közöl.”

Épp most kerül kezünkbe a „Gaz. Trans.” 54-dik száma s ebben „a balázsfalvi pronunciamento” czimű cikk végén ezeket pillantjuk meg: kellene, hogy mindnyáján keressünk egy oly pontot, melyen őszinte érzelmekek találkozhattunk, mert akkor többé nem lenne helye ama föltevések előhordásának, melyek a Tiszaig terjedő Dacoromániáról s russomániáról szölk, hanem egyesített erővel és hiven gondoskodnánk léteünk biztosításáról, mire nézve a magyar soha sem találand a románnal őszintébb és kipurább barátot. Hogy a derék román nép ily barátja volt a magyarnak, tanúsítja Magyarország történelme: együtt élt, együtt szenvedett e két faj a közös haza földén; együtt védelmezte területét, szabadságát s növelte dicsőségét. Valjon kik bonták meg a jobb jövő biztosítására olyannyira szükséges festvéri érzelmekek, a sok százados baráti köteleket? Nemde azok, kik honfirtásukat a fajgyűlölet tevével táplálják. Őszinteséget óhajt a „Gaz.” Lesz alkalmunk e részbeni kívánatát egykor teljesen kielégíteni. De ha komolyan gondol a béktelkenységre, ugyan miért hangsúlyozza épp most a magyar és török faj közti rokonságot? Talán azért, hogy minket is olybá róknessen fel, kik ellen a többi nemzetiségeknek ellenséges állást kell foglalni, mint teszik e pillanatban a Bukarestben fölfegyverzett bolgár kalandorok a porta ellenében? Továbbá, miért idézi a „Federatione” ama cikket, mely oly kevéset ad Szt István országának épségére, s tagadja az „Unio” érvényét? Ily úton keresi a „Gaz.” a kibékülés alapjait? Az oly ajánlat, mely már első pontjában az ország területi épségének feladását követeli, nagyon

elűt a méltányosságtól, s így teljesülésre, elfogadásra nem is számíthat. Különbösen is a román nemzetiség méltányos igényeit kell kielégíteni, a túlzóakra Gőthe ismert szavait lehet alkalmazni: ma talán beérnék fél Magyarországgal — holnap az egészet is keveselnék.

Van még a „Gaz.”nak egy rövid cikke, melyet érintetlenül nem hagyhatunk. A honvédelmi törvényjavaslatból azt olvasván ki a „Gaz.”, hogy Magyarország honvédsége Magyarhon színeit hordozó zászlók alá álland, s az ország nyelvén fog vezényeltetni — így kiált fel: ha e javaslat módosítás nélkül elfogadjatik, el lesz törölve Erdély létele, autonómiaja! Minden országnak — ugymond a „Gaz.” — megvannak saját jelvényei, színei, melyeket még az egész ország és minden nemzetiség beleegyezése után sem lehet eltörölni — az unio nézeteinek rendezése előtt nem lehet egy ország történelmi múltját megsemmisíteni, Ezt gondolják meg jól a képviselők, különben a megyéken, a nagyobárára román honvédség, mintán tíz évet szolgált a rendes hadseregben német vezényszó alatt, most az ismeretlen (!) magyart lenne kényserülve megtanulni. Századokon át megvolt Erdélynek saját zászlója, lehet ezután is, azért az állam egysége épp úgy, talán jobban fennállhat, minden nemzetiség ki levén elégitve. — Ime, hogyan keresi a „Gaz.” az őszinte érintkezés pontját! El akarná hitetni, hogy az erdélyi megyék román lakói nem értik a magyar nyelvet, holott akárhányan beszélnek is a túlnyomó többség érti; az után, a honvédség sorában nemcsak a német commando alatt állott ifjak állandának, s így, ha az illető szót sem tudja magyarul, épp annyi fardatsággal megtanulja érteni az ország nyelvét, mint a mint megértette eddig az idegen német szót. A „Gaz.” a honvédség vezény-nyelvéből is nemzetiségi capitálist gyűjt, s hogy méltányosságot kiintesse, mivel lehet pár törvényhatóság, hol nagyobb lesz a román honvédek száma — az egész erdélyi részekre nézve nem tudjuk miféle vezényszót óhajt, nem tudjuk, mert csak zászlót emleget; ez utóbbira nézve is tévedésben van, s így aligha ő maga is ki lenne elégitve; mert a sárga-kék-vörös lobogó az erdélyi magyar fejedelemség zászlója volt. Ezt óhajtaná a „Gaz.”: magyar zászlót, Magyarország zászlója helyett? Lehetne e ily kívánat támogatására helyes okot felhozni? Avvagy talán Erdély külön marasztalása lenne a cél — a többi lassan-lassan elkövetkeznék!!

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése július 27-kén.

Elnök: Szomorú esetről vagyok köteles értesíteni a t. házat. Detrich Zsigmond sz. királyi

TÁRCSA.

Tárca-levelek a fővárosból.

(Pest, július végén.)

Furcsa időköt élünk!

Megint új összeesküvést fedeztek fel, ... még pedig ezúttal a haza fővárosában; Budapestben!...

És ez annál különösebb, mert oly oldalról jö, hol eddig férfiak bátorsággal s nyíltan szoktak harcolni kisebb-nagyobb esetpatétkban, de alatomosságra, titoktartásra, — a mi pedig okvetlenül megkívántatik az összeesküvésnél, — nem igen érezték nagy hajlamot; különösen a titoktartásra nem! mert hol van a „nő”, a ki képes volna titkot megőrizni?... A legjobb esetben csak legbensőbb barátjának sugja meg a dolgot titokban, ez meg egy harmadiknak, s a harmadik ismét a negyediknek mondja el, — persze mindig csak titokban, minek következtése csakhamar az: hogy az egész titok nyilvános lesz, mit aztán „nyilvános titok”-nak neveznek.

Ha magam nem tudom megőrizni a titkot és elmondom — bár bizalmasan — másnak, — hogyan kívánhatom ettől a mástól, hogy ne csevegje ki?...

Egy szócska csuszott a fölebbi sorok írása közben tollamba, csak két betűből álló, mégis annyira fontos, melyből a figyelmes olvasó kitalálhatta, hogy most ez egyszer nők vannak az összeesküvésbe bonyolítva.

Sőt kizárólag ők maguk az összeesküvők!

Mi tagadás benne, — úgy van! Ha én nem tötöm dobra a dolgot, kikötöli egy másik tárcaíró, inkább legyek tehát az első, ha mindjárt kissé megboszankodnak is reám.

Hiszen nem kolozsvári nőkről van szó; ott, és a vidéki városokban, a hol mind ismerik vagy legalább ismerni vélik egymást az emberek, könnyen körmökre koppinthatának az árulásért, míg itt Budapestben annyian vagyunk, hogy az ember úgy szólván elvesz a sok ember között, és ha tudják is egyikünktről, másikunkról, hogy irni szoktunk, azt nem mindig sikerül kibehatolni: hová irunk, mert elegendő szoktak ám titokban is irni, és így mentve vagyunk a haragtól, vagy mi még több, a boszútól. Egyébiránt ha adnánk is méltó okot apre-

Fehérvár városra által választott országgyűlési képviselő tegnap reggel 9 órakor meghalt.

Napirendre térvén át a ház, első sorban napirenden volt a jövedelmi adóról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, mely befejeztetvén, végleges megszavazása a holnapután tartandó ülésben lesz.

Második sorban napirenden volt a mentelmi 10-es bizottság jelentése a köztársaság azon kérelmére, hogy Bösörményi László és Román Sándor országos képviselőket, állítólagos sajtóvétség miatt sajtóperbe foghassa.

Hodossiu József azt indítványozta, hogy mindenekelőtt az incriminált cikkek nyomtattassanak ki. — Szükséges ez azért, hogy minden képviselő tájékozást szerezhessen magának a kérdéses ügyben. Ha azonban ezen indítványa nem fogadtatnék el, megelőzszik az egyszerű felolvasással is. Babes Vincze indokolta, hogy az incriminált cikkekben nincs törvénytértés, de csakhamar elállt a szótól, miután előbb Hodossiu indítványaira kellett szavazni.

Az incriminált cikkek kinyomatása mellett csak a szelsőbal szavazott. De a felolvasás mellett szavazott a balközép is; mindazonáltal kisebbségben volt; a többség sem a kinyomatást, sem a felolvasást nem kívánta.

Somossy Ignác tisztelti ugyan a többség ezen határozatát; de miután egyrészt a határozat indoka az, hogy az incriminált cikkek tovább ne terjesztessenek, mintán azonban másrészt minden képviselőnek tudomással kell bírnia a kérdéses ügyről, hogy helyesen szólhasson a tárgyhöz: zárt ülést indítványoz, hogy abban felolvasassanak azon incriminált cikkek.

Deák Ferencz igen helyesnek találja Somossy ezen indítványát, ő részéről elfogadja. Elfogadta a ház is, s az ülés zárt üléssé alakult.

Ismét megnyilván az ülés Hodossiu József azon indítványt terjeszti elő, hogy miután a köztársaság általánoságban jelzi vádjait, a nélkül, hogy azokat hebizonyítaná; miután azonban az incriminált cikkek lényege és szelleméből az nem tűnik ki, hogy igaztást tartalmaznának a tényleges kapes felbontására, szóval, miután hiányzik a vádban előadott tényálladék: a köztársaság kérelmének Román S. kiadására vonatkozólag hely nem adatik s a ház napirendre tér át.

Borlea Zsigmond: Román S. csak morális kötelezettséget teljesített, midőn ama cikkek kiadta (zaj), igen, ő nyilvánította a román nemzet érzelmét. (Zaj.) Ezt a kormány csak köszönettel veheti. Ugyanaz, mi ama cikkekben el van mondva — ugyanaz az ő meggyőződése is, ugyanazok az ő elvei is. (Zaj.) Ugyanezt mondja Bösörményire vonatkozólag.

Horváth Boldizsár igazságügyminiszter meg-

hensióra, aligha tennők le tollunkat, nem ijednénk meg, hiszen nincs könnyebb dolog mint a nőket kiengesztelni. Ennek száz és ezer módja van!...

Mondjuk ki tehát nyíltan: hogy a budapesti nők összeesküdtek...

És ki ellen?

Hát a „szegény” Radnótfáy Samuka ellen, a ki pedig különben ártatlan ember, — miként mondani szokás — a vizet sem tudja megzavarni, s minden hibája is legfőkébb abból áll, hogy azt hiszi „mikép őt Isten színházi intendansnak teremtette.”

Ki hitte volna, hogy Radnótfáy Sámuel urra, kit most a főrendek — közbevetőleg legyen mondva — véletlenségből a „naplóíró” bizottság tagjává választottak, mert azt hitték talán: ha szindarabokat tud bírálni (mit tudnia kell, mert színházi intendans) a naplóíráshoz is ért majd, ... ki hitte volna mondom: hogy Radnótfáyra, a ki fiatal korában csinos legény volt, most, öreg napjaiban megharagudjanak a nők s összeesküdjenek ellene!

De ugyan hát alapos indokokból történt-e a dolog, és miért?

No hiszen kísértén meg valaki az indokok alaposágát kétségbevonni, tudom, ő maga esnék áldozatul Radnótfáy helyett.

Képzelmek önk, tisztelt olvasó nőim (remélem e lapokat nők is olvassák, — hogye: hiszen ők is politikusok!...) a nemzeti színház intendansa nagyon sokat ad a külsőinra, fiatal korában — mint mondják — valóságos dandi volt, és most is csinos öreg úr, — elhatározta tehát, a helyett, hogy az intézet belszerkeztében hozott volna be némi újításokat: például szereptudást, összevágó előadásokat, a mennyire lehet magyar dalművészeket stb. a — mi tagadás benne — kissé megkopott néző-tér ki-diszítetteti.

Hiszen ez még mind nem volna baj, de tudják-e önk, kérem szépen, az eddigi vörös diszitmények helyébe minő szint választott?

Kéket!

Ezzel halálos csapást ejtett a nőkn, — szabad egy kifejezni magamat: a női hiúságon?...

De miért?

E naiv kérdést csak a férfiaknak bocsáthatni meg, közülök is csupán azoknak, kik nem

jegyzi, hogy ha védbeszédeket akarunk tartani e házban a vádlottak felett, akkor az igazság és méltányosság kedvéért meg kellene hallgatni a köztársaság is, hogy nyilatkozzék az is itt. (Helyeslés.) Ha annak vizsgálatába ereszkedve kimondjuk, hogy az incriminált cikkekben csakugyan foglaltatik törvénytértés, ez pressio volna az esküdtszékre. Valamint pressio volna az ellenkező is. Kéri a házat, ne avatkozzék a bíró jogkörébe. Mert mire való az esküdtszék akkor, ha a ház akar itélni. (Helyeslés.)

Elnök kimondja e határozatot, hogy a képviselők ne ereszkedjenek a tárgy meritumába; szólnak csupán ahoz, helyet adnak-e a köztársaság kérelmének vagy sem.

Babes Vincze még egyszer akar szólni (nagy zaj valahányszor hozzákezd beszédéhez. — Felkiáltások: szólott már egyszer!) csak azt constatalja, hogy elég van neki téve, midőn felolvasattak az incriminált cikkek.

Maecellariu Ilyés igazat ad az igazságügyminiszternek s Horváth Lajosnak, hogy a bűnöst vagy nem bűnöst ne mondjuk ki itt. Ennél fogva el is áll a szótól. — Wlad Alajos: A kormány magasabb niveaura emelkedhetett volna. 1848—49 ben mozgalmassabb idők voltak, mint most. Akkor gomba módra szaporodtak a lapok, melyek nyíltan hirdették a köztársaságot s az akkori kormány nem üldözte azokat (elég rosz!), nem is lett semmi veszély. (Zaj.)

Szóltak még Tincu Ábrahám, Miletics Szvetozár; mindkettő a 10-es bizottság véleménye ellen.

Szavazásnál elfogadtatott a 10-es bizottság véleménye.

Végül a központi bizottság jelentése olvastatott fel, a védelmi törvényjavaslat tárgyában.

Hatósági élet.

Kolozs megye állandó bizottmányának július 29-és 30-án tartott gyűlése.

A gyűlést, melyen a szorgos dolog idő daczára feles számmal jelentek meg a bizottmányi tagok, mint még említettük, főispán ő mltga általános tetszésben részesült irányadó beszéddel nyitá meg. Ugy hiszi, többi közt, hogy a kegyeletnek adózott, midőn e gyűlést azon időpontra hivta össze, mely évfordulóját képezi azon örvendetes napoknak, midőn ezúlván egy évvel alkotmányos hatáskörét e megye is visszanyerte. Köszönetet szavaz továbbá a legkedvezőbb eredményt szült támogatásért, s végre örömmel constatalja azon komoly és gyakorlati irányt, melyen e megye közönsége eddig haladt, ajánlván ezt továbbra is.

Erre főjegyző Halmágyi Sándor a mult gyű-

tanulmányozták a színek hatását, melyet az arezra gyakorolnak

A nők, mihelyt fölebb a „kék” szót olvasták, fogadni mernék mindjárt elszörnyűlködtek, mert e tekintetben praktikusabbak lévén, első pillanatban eszükbe jutott: „hogy a kék függönyökkel és fal-szőnyegekkal diszített páholyok nemcsak nem emelik a bennülők arczszépességét, mint például a vörös szín, hanem azt ugyszólván végkép elmoszák”...

azaz: a színház kék diszitménye miatt még a legszebb arez is kevésbé szépnek fog látszani, míg a vörös diszitmény a kevésbé szép arezot is szépnek, legalább érdekeseznek tüntette fel. Lehet-e igaztalanabb, égbekiáltóbb merénylet, mint, habár csak valamiképp is, levonni abból — t. i. a szépségből — mit a természet adott?...

És Radnótfáy Sámuel átkozott kék diszitményével ezt tette.

Ezért esküdtek ellene össze a budapesti nők.

Hogy mi úton fognak rajta boszút állni, az még nincs elhatározva; eddig csak elvben mondatott ki: mikép a boszu nem marad el!

Megjijed-e intendans úr a női boszútól, nem tudom; ha csak parányi gyakorlattal bír — nem a színházigazgatás körül, mert neki sem jut eszébe e téren arrogálni gyakorlatiasságot — hanem az életben, ezentúl is éppen oly kényelmesen érzi magát mint eddig, mert bizonyára eszébe fog jutni, hogy napjainkban csaknem járványynya vált sok mindenfélét kimondani elvben, hanem aztán csak is az elvnel maradnak, mert az elvileg kimondott dolgoknak nem mindig szokott gyakorlati eredményök is lenni.

Egyébiránt az irigység is kénytelen elismerni, hogy a nemzeti színház ezüstözött kék új diszitménye, szintén most készült előfűggyönye stb. gyönyörű, legalább nappal az; valjon világításnál nem fog-e vesztetni szépségéből, nem lesz-e nagyon halvány, estére látjuk meg, mert egy hónapi szünetelés után ma nyitják meg az intézetet, még pedig nemzeti méltóságához illőleg Katona „Bánk bán”-jával... akarám irni „Don Carlos” látványos operával.

Én részemről azt hiszem, hogy légszesz-fény mellett az egész diszitmény nagyon bádgyadt lesz, és hiányozni fog belőle az élénkség. Különbösen majd meglássuk!

Az átalakítási munkálatokat Lehmann vezette, kinek izlésében minden kikeresztelése mel-

lésről magyar és román nyelven szerkesztett jegyzőkönyvet leteszi a ház asztalára.

Következett a napirend, s először is a leiratok felolvasása, melyek egyikében a m. kir. belügyminiszterium a megye higgadt és bazafas magatartásáról elismeréssel emlékszik meg. Ugyane leirat egyik pontjában egy felirat alkalmából ajánlja a bizottmányoknak, hogy a bűntetés-pénzeket fordítsa a megyei szegény betegek ápolására, mely körül élénk eszmecserre fejlődén ki, az ajánlat elfogadtatott, s határozatott, hogy az e ezimen bejött pénz, közös pénzalap gyanánt kezeltetve, a megyei kórházak alapjára fordittassék, egyuttal megbízottat a tisztség, hogy a betegek gyógykezelésére különös tekintettel legyen, s a b-hunyadi kórház felállítását illetőleg mielőbb tervet készíttessen. Ugyancsak e leirat másik pontja ideiglenesen megerősíti a bizottság által felterjesztett eszlérendszer addig is, míg e tekintetben országosan gondoskodva lenne. Továbbá nem helyesli a belügyminiszterium, hogy a bizottmány a mezei rendőrségi szabályokat utólagos jóváhagyás reményében életbeléptette, minek következtében egy a megye általános ismert jeles tollu főjegyzője által fogalmazott felirat fogadtatott el, mely örömet fejezve ki a fölött, hogy a leiratban a megye statutaris joga kétségbe nem vonatik, kijelenti, hogy a bizottmány korántsem akarta a miniszterium megerősítési jogát mellőzni, s éppen ezért fel is terjesztette, de az életbeléptetésre égető szükség volt; a felirat végül kéri a megerősítést. Egy másik pontja e leiratnak törvényeséki jegyző Kozma Albert szavazatjoggal felruházására tezen megjegyzést, mely alkalmából tudásul vétetett, hogy említett jegyző minősítvényi táblázata felterjesztetett az igazságügyi miniszteriumhoz, azon ajánlattal, hogy szavazatjogában a közönség kívánatához képest erősíttessék meg.

Olvastatott azon leirat, melyben a megye értesítettik, hogy pesti francia konzullá gr. Castellan Péter neveztetett ki.

Olvastatott még többek közt az, mely a birtok nyilvántartása körül érlyes és czélszerű intézkedések fogaratosítását ajánlja. Ezzel a tisztség lett megbízva.

Tudomásvétel mellett olvastatik az igazságügyminiszteriumnak azon rendelete, melyben a közügyeseket és segédjeiket a magán polg. peresügyekbeni ügykötéstől eltiltja.

Ahoz alkalmazkodás végett szintén tudásul vétetett azon értesítés is, hogy az orosz hatóságokkal csak orosz nyelven lehet közlekedni.

Az 1861-diki tisztviselői fizetéseit tárgyzó leiratra jött a sor, s ennek következtében — mert az a jogyobbított fizetési mérv szerinti kárpótlást megtagadja — főispán ő mltgára és a tisztségre biztatott igényeik lemondására az akkori tisztviselő-

leit is, — melyre csak Budapestben van tere, Bécsben nem igen tudott sokra menni, különben nem jött volna közénk, — hiányzik a könnyedség, a finomság, hogy ugymondjuk: a költészet, nagyon gyakran egymásra halmoz, túltöm mindent mit többi között koronázási diszítési is eléggé bizonyítottak, — pedig a helytelenül alkalmazott sok czikornyia inkább roszul, nyomasztólag, — mint jól hat a nézőre.

Nem mondjuk, hogy a nemzeti színházban is így dolgozott ezúttal, — csak általánoságban tetttük e megjegyzést.

A földszinti nézőhely is nagy változáson ment keresztül. A ripszbl készült kényelmes, ruganyos zártzsekekhez, melyeknél még a színházi látások számára is van a megelőző soron végig húzott keskeny, — hogy a látás le ne essék — felhajtott lécz által helyről gondoskodva, azelőtt csak két oldalt volt a bejárás, míg most kettő-választatván a sorok közepén is hozzájuk férhetni, ellenben a zártzsekek oldalai mellett eddig használt földszint eltöröltetett és azok háta mögé bekerített annyira szűk helyiségre szorítottat, hogy biz ott 150—200 ember is alig férhet el. Ezen újítást hibának tartják; először: mert a fővárosi férfiközönség, főleg a fiatalság, nemcsak azért megy színházba, hogy kizárólag az előadást nézze, hanem azért is, mert, vagy helybeli, vagy a vidékről netalán bejött ismerőseit keresi ott, ezen felosztás mellett azonban nem láthatja, — másodsor mivel a zártzsekek csupán kifűnőbb darab előadása alkalmával kelnek el, míg az állóhely gyakrabban megtelik, és most — óhajtunk hinni — mindennap szűknek fog bebizonyulni, miáltal az intézet anyagilag károsodik.

Egy izben már alkalmaztatott e felosztás, de később, a közönség óhajására abban hagytták.

Meglássuk mire tanít majd ez útta a gyakorlat.

Annyi bizonyos, hogy a külsőin megvan, vajha Radnótfáy úr most vaskozékkal fogna a szellemi újításokhoz is, mit a közönség annál inkább követelhet, mert a helyek ára tetemesen fölemeltetett.

Kizárólag foglalkozám e tárgygyal, mert a társadalmi téren most minden máa eseményt háttérbe szorit a nemzeti színház új diszítése, nekem pedig hivatásom arról szól, a miről a közönség beszél.

Mások majd másról! R...

ket felszólítani. A jelenlevők, főbíró Matskási Pál kezdeményezése folytán, ki is jelentették, hogy e részben mi követelést sem formálnak.

Egy másik leirat, Teke mezővárosa azon kérése folytán, melyben jogkörét szélesbíteni kéri, véleményt kívánván: a tisztségnek kötelességévé tételt a tárgybani véleményes tudósítását a jövő bizottmányi gyűlésen megtenni.

Felolvastattak végül a már szentesített törvények, mire:

Közigazgatási főbíró Matskási Pál referál, jelentvén, hogy a gabnatermést illetőleg az egész megyében kedvező eredmény várható, de annál szomorúbban állunk pénzügyi tekintetben, az adóhátralék összege óriási számot mutat fel: tti a 150 ezeret, melylyel szemben csak 71 ezer és egy néhány száz frt fizetett be; remélhető azonban, hogy az idei jó termés és magas munkabér emelni fogja az adóképeséget. Kiténik a jelentésből, hogy a múlt biz. gyűlés óta a megyében ragály egyedül csak Egerbegen volt, hol 41-en haltak el. Tüzeset 8 fordult elő, s közigazgatásilag 453 egyen büntetett meg, és ez csak a tett rendelkezések fővös hatása mellett bizonyít, miután ezelőtt kétany nyira is ment az elítéltek száma. Rendkívüli haláleset 8 fordult elő. A követi iratok szükséglete fedezve van. E jelentésből hallhattuk azt is, hogy a közigazgatásnál csak 33 ellátatlan ügy darab van, holott március óta 2310 jött be. Mindenesetre oly érdem, mely méltó volt azon fényes elismerésre, melyet a jegyzőkönyveket megvizsgálni kirendelt bizottság a gyűlés második napján zajos éljenek közt nyilvánított. Főbíró jelentését, melynek megvizsgálására bizottság küldetett ki, azon indítvánnyal végezte, hogy a községek tűzoltó eszközeik beszerzésére utasítsanak. Czélszerűbb indítványt tenni alig lehetett volna; elfogadtatott, s így remélhetőleg eljön már azon idő is, mikor egy gyűlés alkalmával nem egyedül a sors határoz, hogy a félközség vagy csak egy pár ház égjen el, mint van jelenleg, midőn az épület tetőzete égvén, eszközök hiányában — locsolják a ház falát.

Következett törvényeseken elnökli főbíró, Bíró Pál, előterjesztése a törvényeséknél folyó ügykezelésről. Nem a száraz számokra, hanem a kivívott erkölcsi sikerre kíván szult fektetni. Főlemlíti a számos nehézséget, melylyel a törvényeseknek küzdeni kellett és e nehézségek egyikét képezte a mult rendszerből épségben fenmaradt másodbírósi elnökség is, mely az alkotmányos bíróságok működésének nehezítését lényegesen formalitásokkal mintegy kitűzni látszott, mintha azt akarta volna bebizonyítani, hogy a választott bírák nem képesek feladatuknak megfelelni. Azonban mind az akadályok dacára is csak kedvező eredményt jelenthet. Az árvai ügyekről szólva, felhívja a bizottmány figyelmét azon körülményre, hogy a kir. tábla jelenleg is, midőn a megye ez ügyeket olyannyira magáévá tette, kimutatásokat követel, holott felügyeleti hatáskörét idáig aligha terjesztheti jogosan, s az ily intézkedés csak a bizottmány jogait csorbitja, azért ismételtlen figyelembe ajánlja. — A büntügyeknél jelenti, hogy a bíróvádi feljelentések kevesbültek, s tudatja, hogy a bírói helyiség mostani állásában czéljának meg nem felel, ajánlja azért az e tekintetbeni gondoskodást. A polgári ügyekben is a legkedvezőbb eredményt mutatva fel, záradékul megemlíti, hogy a törvényesek közbecsülésben álló tlnöke Lészai Lajos urbíri törvényeséki elnökke neveztetett ki, felkérendő lenne azonban, hogy e törvényesékek szervezésig munkálkodása folytassa.

E nagy tetszéssel fogadott jelentés is bizott sághoz tételt át, s Lészai Lajos az tlnökség tovább folytatására kéretett fel, ki kötelességének ismeré engedni a közbizalom szavának.

Jöttek az utbiztosi jelentések, elismeréssel fogadtatva.

Ezt követte a közigazgatási bizottság véleménye, mely a főkormányzók által ajánlott megyei kölesün- és takarékmagtárak helyett, több felhozott helyes indokból, a takarékpénztár felállítását tartja szükségesnek. Hogy e takarékpénztár ügye minő stadiumban van, mult számunkban közöltük.

Ugyancsak a közigazgatási bizottság véleménye folytán elvetett egy a mult gyűlésen tett indítvány, mely az elemi csapások elleni állami biztosítást kívánta életbe léptetni. Jelenlegi viszonyaink közt létesíteni ezt, valóban nagy feladat is lett volna.

Most Tordamegye átirata került felolvasás alá. Az átirat a Mezőség fávai beültetéséről szól, melyre kikérteni határozatot a gazd. egyület véleménye. Továbbá a Mezőség közlekedési érdekeinek előmozdítására id. Hincz György indítványa folytán a miniszteriumhoz felirat határozatot, kértvén a Mezőség fontjának az állami utak közé vételt, s az államköltségéni kiépítése. Végül ugyancsak a Mezőségben a Maros és Szamos közt látványt vaspályák felállítását kéri a felirat. — Ha mind e szép eszmék létesülnek, régi dicsőségét veszített Mezőségünket ismét lehetend komolyan is nevezni Kanaának.

Szolgabírák választása fejezte be a gyűlést, az eredményt mult számunk hozta, kivéven a nyulási segédszolgabírói állomást, hová Stupiniann János választatott meg.

A főispáni ebédéről, mely zene szónál folyt le, hasonlóan megemlékezünk volt.

A gyűlés második napjának érdekesebb momentumait az előterjesztések megvizsgálására ki-

küldött bizottságok jelentései, s az ezek folytán kélt határozatok képezték.

Megtétvén a teljes rendben talált pénztár vizsgálatról jelentés, következett:

A törvényeseken elnökli főbíró előterjesztésére vonatkozó bizottsági vélemény. A főbírónak a királyi táblai elnökséggel szembeni magartatása általános helyesléssel találkozott, s az igazságügyi miniszterium feliratlag megkérteti határozatot, hogy a táblai elnökséget a megváltozott viszonyok tekintetbevétele utasítsa; miután a jogköri tulkapások ideje az alkotmányos élet beálltával már lejárt.

A közigazgatási előterjesztést megvizsgált bizottság véleménye kerülvén napirendre, határozatá emelte a bizottmány többi közt, hogy a telekkönyvi helyszínelés költségei birtokaránylag, a haldak száma szerint viselendők.

Ma történt meg a kolozsi segédszolgabírói állomás betöltése is, Bihari Károly kiáltatván ki.

A bizottmány több átirat tárgyalása s kérvény elintézése után intézkedéseket tett aziránt, hogy a Csikszékben ismét kiüthött marhavész átharapódzásának gát vessék.

Ezzel a gyűlést főispán ő mlta éljenekkel együtt zártbeszédével befejeztnek nyilvánította, s a tagok a szeretett főtisztet éltetve, szétszóltak.

A közönség köréből.

Gerend, julius 25. Van még nekünk egy régi bajunk, tisztelt szerkesztő úr! Negyedik éve már, hogy helységünk határának tagosítása befejeztetett (hanem a baj, persze, nem ez), s új birtokát mindenki átvette. Tudjuk, hogy eddigelé a tagosítások keresztülvitele után a kormány arra rendelt közegei kiszállottak az illető községbe, s az adót mindenkire az új birtokállás s a megszabott kataszteri adóknak szerint rótták ki.

Mi négy év óta hasztalan várjuk ezen okszertt és az adózók érdekében mulhatlan eljárást (s ez már a baj!) habár biztos tudomásunk van arról, hogy ez ügyben egyik grófi birtok jelenlegi tulajdonosa s két kisebb birtokos mult év nyarán kérvénnyel járultak Tordamegye alkertül. törvényesékhöz, az új adókírovás eszközése végett szükséges lépések megtételét sürgetve. E kérelem válasz nélkül maradt; hihetőleg, mert a t. törvényesék nem érezték magát kompetensnek e kérdés elintézésénél.

Hogy régebben a felosztatot [kataszteri felügyelőségek hatásköréhez tartozott az ilyenmü ügyek elintézése, azt tudjuk; de hogy jelenleg hol kell azt sürgetni? nem tudjuk. Hanem másfelől igen jól tudjuk s élénken érezzük, hogy ha az új adókírovás tovább is késik; az sokunknak tetemes kárára szolgál; mert bármennyire igyekezzék is tagosításoknál a határozatkozó bizottmány feladatát lelkiismeretesen oldani meg, s a minőséget mennyiséggel egyenliteni ki, — de miután köztudomásu, hogy a kormány közegei a tagosítások osztályait figyelembe nem veszik, s mindaddig, míg a Bach idejében önkenytlleg megállított, igen egyoldalú és hiányos adószorozati osztályok alkalmaztattak, igen óhajtható volna, hogy új birtokánál senki, az abban kapott III ad osztályu földjéért ne fizesse éveken át, elvesztett I-ső osztályu helyeinek túlmagas adóját.

Hol keressük régi bajunknak gyógyszerét? A t. szerk. úr ott a központon, mint tapasztaltabb ember, jó tanácsal segíthetne rajtunk ez ügyben?!

NAPI HIREK.

— Az erdélyi királyi tábla sorsáról a „Századuk“ mint legújabbat hallja, hogy báró Apor helyébe hétszemélynek, gr. Bethlen Gábor és Kabós László lenne kizemelve. Ugyane lap szerint azt is hirdik: Alduleanu és Topler Károly a hétszemélyes tábla erdélyi osztályához hétszemély-nökké fognának kinevezeteni.

— A balázsfalvi érsekválasztás közeledte alkalmából a gör. kath. egyházak mozgalmal időket élnek. A kolozsvári esperességi kerület tegnapielőtt tartá gyűlését, midőn a választás megengedéseért ő Feliségének, valamint a magyar kormányak hálafeliratot határozván, Fekete János balázsfalvi kanonok mellett nyilatkozott s követeitl Pap Miklós sz. -tenesi lelkész és Chifa Gergely kolozsvári segédelelkész választá meg. Mint a gyűlés alkalmával kitént, ez értelemben nyilatkoztak a nagy-almási, derzei, kolozsi s több esperességi kerületek is, sőt mondják, hogy a szamosújvári és lugosi püsp. megyékben is jelentékeny párttal rendelkeznek. — Ugyanez alkalommal felszólíttatni határozatot a szamos-újvári püsp. megye arra, hogy szavazati jogával ne éljen, mert a főmegyé-nek 123, a szamosújváriának 87 s a lugosinak 12 szavazata lévén, ily aránytalanság folytán könnyen megtörténhetnék, hogy oly egyén ilne bé az érseki székhöz, ki a főmegyétől egy szavazatot sem nyer. Kimondatott végül, hogy a kolozsvári gör. kath. esperességi kerület ragaszkodik az egyház alkotmányos uton nyert törvényeihez, tiltakozik minden octroy ellen, s ily értelemben a miniszteriumhoz egy másik felirat szerkesztetett.

— Rendőrségünk közelebről egy iparlovagot kerített kézre; kiküldés előszeretettel vi-

seteltett a zsebórák iránt. Plunkósi királysága városunkban csak négy napos volt; f. hó 24-én érkezett s 28-kán már internáltatott. — Ugy halljuk, hogy a farkasutcai templom megrablói is elfogattak volna.

— Nagy-Szebenből írják: A görögkelet metropolia consistoriuma megszüntette a zárlatot s visszavette a kárhoztatást, melyet márciusban a brassói görög gyarmat temploma ellen kihirdetett.

— A kékési ev. ref. templomnak, mint onnan értesítenek, daczára az egyház szegénységének, már orgonája van, mely 560 frtbakerült, s melynek megteremtéséért gondnok Zoltán Mihály köszönetet szavaz minden adakozónak, s különösen az illető lelkésznek, ki a legnagyobb áldozatot hozta. Beküldött hálynyilvánítaból, mint egyszerű smind számadást, kiemeljük a következőket: A lelkész úr neve alatt a környékben egy kéregető-ly indítatott meg, a melyre aláírtak: t. Diószegi Lajos úr 2 frt, m. Mohai Károly úr 1 frt, m. Móhai Károlyné úrnő 1 frt, Kakucsai György 2 dik elemi oszt. növendék 20 kr, t. Némethi Sándor úr 8 ft, t. Némethi Sándorné úrnő 2 frt, m. gr. Vass Adam úr 5 frt, t. Farkas Károly úr 1 frt, t. Farkas Károlyné úrnő 1 frt, t. Kesse Elek úr 5 frt, t. Somogyi Sándor úr 2 frt, t. Benedek Mihály úr 2 frt, t. Petelei Antal úr 1 frt, t. Albert Dániel úr 1 frt, m. Katona Elek úr 1 frt, m. b. Báuffy Dezső úr 1 frt, t. Darkó Károly úr 1 frt, t. Ferenczi Benő úr 1 frt, ezek összege 36 frt, ehhez mi, az egyházi tagok, igértünk 27 frtot, s e két összeg s a gabona ára teszen 158 frtot és 8 krt, a fellli összeget 401 frt és 92 krt lelkészünk Sepszi Mihály úr sajátjából tette s az egyházi bíróság előtt jegyzőkönyvileg az orgonának ajándékozta, s ezenkívül a művészt s az anyagokat M.-Vásárhelyről saját költségén elhozatta, a munka alatt segédjével együtt élelemmel ellátta, az orgona számbavételekor a szakértő-bizottmányt elhozatta s az orgona számbaadása után a művészt M.-Vásárhelyre hazaküldte.

— Nagy-Szebenből írják: A görögkelet metropolia consistoriuma megszüntette a zárlatot s visszavette a kárhoztatást, melyet márciusban a brassói görög gyarmat temploma ellen kihirdetett.

— Mint írják, Csernatony egy névtelen levelet kapott, melyben figyelmeztetik, hogy ha a Beniczky ügy fessegetésével fel nem hagy, hasonló sorsra jut. Csernatony ugyanis a „Hon“-ban erőlyes lépéseket sürgetett ezen nemzeti jellemünkre homályt vető ügy felderítése végett.

— A belügyminiszteriumnál király ő Felsége Ribáry József osztálytanácsos miniszteri tanácsossá, Novák Lajos titkár miniszteri tanácsossá, Lovecky Adolf és Faragó József fogalmazókat titkárokká és Hirsch János fogalmazót tiszt. titkárrá.

— A honvéd-egyletek központi bizottsága hétfőn ülést tartott. Egyedüli tárgy volt a hunyadmegei honvéd-egylet felirata a Piskind emelendő emlékszobor tárgyában, Bem dicső győzelmének megörökítése végett. Az emlékszobor létesítése végett aláírási ivec fognak kibocsáttatni valamennyi honvéd-egyletekhez, hogy gyűjtést eszközöljenek. Hisszük, hogy a nemzet multja iránti teljes kegyeletérzetével fogja felkarolni ez ügyet.

— Sz. Péter várról írják a „Nat. Ztg.“-nak, hogy már néhány napja valóságos füstfelhők állnak a város fölött. Földalati fözegetés dühög a város közelében nagy kiterjedésben. Mondják, hogy Moskva irányában nagy pusztításokat tesz, sőt még a vasutakat is megrongálta. Néhány száz katona küldetett ki, hogy leásások által megakadályozzák az égés terjedését. A tsarkoe seloi és gatschiniai vonalon füstgomolyok emelkednek ki a földből; de ezen vonalon még nem tétetnek megállási kísérletek.

— Belgrádból mult hó 28-ról írják: A merényletit perben tegnap 14 vádlottra halálos ítélet mondatott ki, köztük vannak a Radovanovicsok mind, Nenadovics Sima és Svetozár; továbbá Karagyorgyevics és titkára Trifkovics 20 évi fegyházfogságra, Stankovics Püllő 20 évi sánczmunkára, Jeromics Joka 5 évi fogház-büntetésre ítéltettek. A baláraitól 14 merénylet-elkövető ma reggel 6 órakor a városban kívül eső egyik mezőn kivégeztetett. A végrehajtás alkalmával azonban szerencsétlenség történt. A parancsnokló tiszt, ki vigyázatlanságból a kivégzendők számára ásott gödrök egyikének közelében állott, egy golyó által, mely azon bitótól, melyhez a bűnös kötve állott, visszapattant homlokon sújta azonnal halva maradt.

— Érdekes találmányról innak a lapok, ez egy oly készítmény, a melynek segítségével leggyólyó nélkül keresztül-kasul sétálhatni a levegőben.

KÜLFÖLD.

A „Journal du Havre“ egyik párisi levelezője írja: „Néhány nap óta bizonyos körökben igen komoly hir kering. September hóban igen fontos politikai esemény fogna beállani. Nem választásokról van szó, hanem a császárnak egy leveléről Monstierhez és egy proclamatiojáról a franczia néphez. E két okmány már fogalmazva van; közzé fognak-e tétetni? That is tee question. Ha igen, roppant benyomást teendnek Németországban.“

Hessen-Darmstadtnek titkos bekebelezése Poroszágba annyira elő van haladva, hogy a nagyhercegség külügyminisztere világosan kimondotta a kamara előtt, miszerint a porosz ezredkekhez küldött hesseni tisztek a porosz, a hesseni ezredkekbe küldött porosz tisztek pedig a hesseni penztárból fizetendek.

A „Gazette de France“ visszautasítja azon híreket, hogy Poroszország részt vett a spanyol eszeesküvésben, a „Nordd. Allg. Ztg.“ által történt dementirozását, kijelentvén: mikép közleménye oly egyéntől eredt, ki jól van értesülve. Előbb nevezett lap emlékeztet a tavaly általa közzé tett és hirhét Werther-féle sürgönyre, melyet a „Nordd. Allg. Ztg.“ szintén hamisítottnak nyilvánított, mig most senki sem vonja kétségbe hitelességét.

Az orosz kormány Lengyelországban egy egész katolikus diecesiat (Minske) fel akar osztlatni, mert a katolikusok száma az erőszakos átérések stb. által „nehány ezerre“ leolvadt.

A „Moniteur“ megerősíti azon híreket, melyek az alsó Duna mellett tett fölkelési kísérletekről száryaltak. Az actio párt kitünően látszik szervezve lenni, és Bukarestből nyer utasítást. Károly fejedelem kormánya megint kétértelmit játékokt úz, a mi mindenesetre csak akkor lehetne vételessé, ha Oroszország elhatározná nyílt sisakkal föllépni.

Külföldi lapok írják, hogy Oroszország megígérte Csehországnak, mikép Németország elleni védbástya gyanánt elkülönítendi Ausztriától és Belgium analogiája szerint önálló, semleges állást biztosítand számára.

Mint Belgrádból jelentik, Kiamil bey 24-kén d. u. 4 órakor a szerb futár kíséretében elhagyta Konstantinápolyt, s megviszi a beiktatási berátot Milán fejedelem számára.

Mint Bukarestből 24 ről jelentik, a „Romanul“ sajnálja a bolgárországi fölkelést, mivel a nemzeti ügynek csak árt, s Bolgárországot nyugalomra inti. Szerinte a kormány minden intézkedést megtett, a román földön a bolgár mozgalom elnyomása végett. Bratiano miniszter Giurgevóba utazott el, a törvénytelen ígatások megszüntetése végett.

Bukurest, jul. 25. A senatusi választások be vannak fejezve. A kormány által gyakorolt befo-lyás következtében a választások 3/4-é a jelenlegi kormány értelmében tütött ki.

Mint Belgrádból 26-ról jelentik, a szerb-bolgár határon teljes nyugalom uralkodik. Szerbiából senkisémet ment fölkelési szándékkal Bolgárországra.

KÖZGAZDASÁG.

A soda- (szikso) készítés lehetősége a Dézs-aknától Kapnikbányáig terjedő vidéken.

(Folytatása és vége.)

Ezen felületes vázlatokból — mert hiszen e vidéken minden hegy, minden mező tanulmányozásánál el lehetne nemcsak napokat, hanem hónapokat, sőt éveket töltöni — annyi mégis kiderült, hogy Magyarországnak a Királyhágón inenni ezen része nem annyira gabnatermő, mint bányá s egyéb ipar-üzletekre, úgy gyárak felállítására van mintegy újjal a természet által kimutatva. Ezért tehát — itt egyebet elmullozva — csak azt hozzuk fel, hogy a fa, víz és mészkő bősége következtében, mily könnyen és kevés költséggel lehetne az ideai „K. Közöny“ 38. sz. 154 hasábján „sökevényben“ című cikksorozatában felemlített soda (szikso) gyártást életbe léptetni. A gyárparap nem még eddigelé nem létezik, sem a Királyhágón túl, sem inuen; holott a soda igen keresett árucikk, s a kereskedésben nagy jelentősége van, használni szokták ugyanis azt szappanfőzésre, líveg gyártásra, festékkészítésre, s az újabb időkben a ruhamosásnál is.

Mig gyárparilag elé nem állítottat, ugy külföldön, mint hazánkban is a természet kis mennyiségben önként nyújtja a sodát, mint a Királyhágón túl némely helyeken; főként ott, hol mészkő is van, a soda kivirágzik, vagy jegecekben kütti magát, ily helyeken a sodavirág s jegecek összesperetnek és vízzel a földes részekől megtsütítvén, elhasználtatnak. Teszik még azt is, hogy alkalmas helyeken, a tengerpartokon, sodaelállítás czéljából bizonyos sós savar, hűsös somocsing, maglapél (salsola, salicornia, és atriplex) fajokat vetnek el, ezeket aztán érés után lekaszálják, megszáriják és egy három láb mélységű gödörben megégetik, s így nyernek sodát.

A sodának ily eljárás melletti előállításá ugy is csak csekély mennyiségben történhetvén, az európai szükségleteket a legkevésbé sem pótolhatta; ennek folytán Napoleon császár 1.000.000 frankból álló jutalmat tűzött ki, minek következménye lön, hogy Le Blanc-nak sikerült konyhasóból nagy mennyiségben közvetítőleg sodát előállítani, ugy, hogy a söt előbb kénsavas szikélegé (Glauber Salz) átváltottatta, s aztán ebből szénporral és égetett mészzsal vegyítve, és lángkemenczékben hevítve szénsavas szikéleget (sodát) készített. Ily módon gyártják a sodát Saint-Denisben, Párisiától nem távol. De lehet a sodát közvetlen konyhasóból és mészből előállítani, ugy hogy 100 font konyhasóhoz 95 font égetett mészkőt ad az ember, ez utolsót megolttva, az első pedig felelesztve vízben, fészttá vá alakítja; aztán kitétetik az a levegő hatásának, e közben nedvesen tartva, olykor-olykor felkevertetik, s e gyurmából aztán kivirágzik a soda. Ily módon a fenn jelzett mennyiségből legalacsonyabb számítás szerint nyerhetni 122 font sodát.

E szerint egy mázsa soda nem kerülne körülbelől többbe, mint legfennebb 4 frba o. é. akkor, a midőn eddigelé a gyári só 32 kron ársütják el sóbányáknál. E sóbányák pedig, minők Dézsakna, Sugatag nincsenek messze a mészkő-hegyektől és a dús erdőkől. Jelenleg a sodának mázsa 16 frt o. é. a kereskedésekben, de legyen csak 10 frt

értékű, mégis több nyereséget ad, mint a gabna-termesztés e silány vidékeken; egy év alatt pedig lehetne ezerszeri gyártás által 10,000 mázsa sodát előállítani. E mellett még a gyártási műfolyamat nincs is annyira kitéve az idő viszonyosságainak, mint a gabna-termesztés, s ezen kívül a visszamaradott rész igen jó a földeket trágyázni; nem is említve azt, hogy a drágán fizetett napszamosok némelykor rosszul is teszik munkáikat, és hogy a tagosítás hiánya miatt a szertesztet levő földek megmiveltetése a sok menés és jövés miatt nem kevés időt igényel; már pedig az idő, az angol mondat szerint, „arany”, s a gyárt pedig egy tagban lehet felállítani, s egyszerre áttekinteni. Itt ellenvetné valaki, hogy a szinte hasontalajdonsága hamuzsirt (Potasche) könnyebben s olcsóbban lehetne előállítani, de ez nem áll; azért, mivel a hamuzsirt nem is oly jó, mint a soda, de fát is többet emészt fel, s mégis a nem lombos levelű fák — minők a fenyők — éppen mi hamuzsirt sem adnak; sőt a fák fajai, életmódjuk s helyi viszonyaik is befolyolnak a hamuzsirt-gyártásra. E körülmények a sodakészítésnél elő nem fordulnak, minthogy itt csak mellék előállítási anyag a fa, már pedig a fa napról-napra drágább, s maholnap a rosz erdészeti gazdálkodás miatt szűkebb lesz, mint a só.

Még több módja is van a soda-készítésnek, mint az óloméggel (Bleiglätte) való előállítása, de már nem fárastom tovább az olvasó közönséget ezek, és a soda-készítésnél végbemenni szokott vegyes műfolyamatok elősorolásával, minthogy ez igen száraz, és legkevésbé sem régényes előadás, s nem is minden ember izlése szerinti, mert különben is, a kitérdekel, annak bebatólag tanulmányozni kell

a soda-készítést. Nem is volt célom ennek gyártási részleteit előadni, hanem csak egy eszmét megpendíteni, hogy az a köztudomásba átmenjen, és azzal lassan-lassan megbarátkozván a birtokosok, egykor az ige testté válhasson. Csak is azért említem azt meg, mivel már közel van az idő, amelyben a vasút átfutván Magyarországon ezen részét is, könnyebb és kevesebb időt igénylő lesz az utazás, ekkor egész bizonyossággal a külföldi pénzes iparosok meglátogatják erdőben dúsz vidékeinket s ércben gazdag hegyeinket és erdőinket. Vigyázzanak a jelenlegi birtokosok, nehogy e vállalkozók valami pótton áron kezükre jussanak a mostani tulajdonosoktól a nagy értékű anyagokat; a mikor aztán utóljára csaknem semmivel ebrédek fel, rászédetni engedvén magukat, a mi már a hiszékeny és jó szívű magyar emberrel sokszor megtörtént, maga magából indulva ki.

Székelly-Udvarhelyi Téglási Károly.

Vegyes.

— Gyöngyös, július 24. Az ó-büzabani készletek akadályozzák a gabnaüzletbeni élénkebb mozgalmat és üzletet; újbúza csak nagyon kevés mennyiségben érkezett piacunkra. Árak: búza elsőrendű 4 frt—4 frt 30 kr; másodrendű 3 frt 50 kr—80 kr; rozs 2 frt 30—40 kr; árpa 1 frt 60—75 kr; zab 1 frt 30—40 kr. Ausztr. mérőnkint.

— Vác, jul. 24. Az aratás vidékünkön bevégeződött, a természetök siettetik a hazatárlást, miután most még száraz az idő. Az aratás eredménye a következő: egy kereszt 26 kalangyából álló búza 2 1/2 a. ausztr. mérőt szolgáltat, leg-

nagyobb részt elsőrendű 85—90 fontos; környékünkben már évek óta nem volt ily jó termés. Jó minőségű az árpa, rozs is. Zab még nincs egészen kiesépelve. — Paszuly, kukorica és burgonya nagyon szenvednek a folytonosan száraz időjárás folytán. A mai betivasárra meglehetősen mennyiségben érkeztek különféle természetűek, összesen mintegy 1500 mérő, s minden gyorsan elárúsított a következő áron: Búza 85—90 fontos 4 frt—4 frt 50 kr; rozs 3 frt 10—20 kr; árpa 2 frt 50 kr; lencse 4 frt 30—50 kr.

— Temesvár, jul. 24. Óbüzából nagyon csekély készletünk van, s erre is nyomástól hat a külföldön alacsony ár, ugy az újbúza ára is. Forgalmat öblözön mintegy 3—4000 mázsa. Zárlat kötetett mintegy 5000 mázsa újbúzára. Árak: búza 85—89 frtos 4.50. 86—89 1/2 frtos 4.80; rozs 78—79 frtos 2.60—70; tengeri olcsóbb 82—83 frtos 1.80—90; árpa kedveltebb, 67—70 frtos 1.85—90 kr; zab változatlan 46—47 frtos 1.40—50 kr.

— Országunk fővárosában Budapesten folyton a legnagyobb kedv s hajlam uralg új részvénytársaságok alapítása irányában; nem lesz érdektelen megtudni, hogy a jövő hónapban negyvenkét ilyenmű vállalat részvényei után tizenhat millió és 457,000 forint fizetendő be.

— Az arad-temesvári vasútvonalra az előmunkálatok előkészítésére az engedélyt a Terray Pál féle consortium nyerte meg egy félre.

— A magyar északkeleti vasúthálózat engedményesei megkötötték a szerződést dr. Stroussberg főépítési vállalkozóval.

— Az alföldi vasút földmunkálatait, melyek az inségesek által készültek, Havas Sándor miniszteri tanácsos elnöke alatt a társaságnak jul. 23-án kezdett átadni.

— Vasútaink. Az országgyűlésileg már helyben hagyott s részben ki is épített, épülőben levő vagy legközelebb építendő vonalok hossza közel 300 mérföld, melyek egy-két év alatt mind átadtnak a közforgalomnak, mire máskülönbű évtizedek alatt alig lehetett gondolni.

— Az alföldi vasút részvényeinek forgalomba bocsátása a pesti börzén jul. 24-kére volt határozva.

— Hírlik, hogy a királyhágóntúli részűl nagy mennyiségű gabnakészletek küldettek Prágán át Franciaországba.

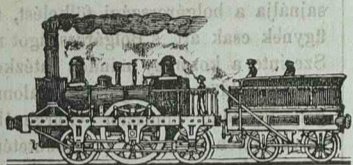
— Beküldetett a sárospataki népbank első félévi (1868. jan.—jun.) kimutatása. E szerint az intézet alapitókéje áll 1764 darab 5 frtos részvény kötelezvényből, melynek értéke 88,200 frt. Ebből befizettetett 12,624 frt 60 kr, a forgalom volt 45,876 frt 4 kr. — 1868. jul. 1-ig a bevétel volt 27,482 frt 4 kr. Kiadás 27,049 frt 38 kr. Pénzkészlet 432 frt 86 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Július 31-kén: 5%, Metalicus 100 frt 58.90. 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt 63.20. Kamat 59.10. 1860. Kölcsön 86.80. Bankrészvény 735. Hitelintézet részvény 200 frt 215.50. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 113.20. Ezüst 111.25. Cs. királyi arany 5.39.

Erdélyi földteh. kötv. július 29-kén: 79 2.5. Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Hivatalos hirdetés.

Magyar királyi államvasutak.

Nagyvárad-Kolozsvári vonal.

A nagyméltóságú magy. kir. közmunka és közlekedési miniszterium határozata folytán a következő al-építmények és épületek létesítése, s a fölépítmény lerakása pályázat útján vállalkozóknak adandó át.

A munka megnevezése	I. épít. osztály Nagyvárad Rév	II. ép. osztály Rév-Feketető	III. ép. osztály Feketető-Stana	IV. ép. osztály Stana-Kolozsvár.	Összesen.
Al-építmény					
Föld- és szikla-munkák, a lejték erősítésével együtt	185,716.00	762,438.60	903,409.27	333,122.20	2,184,686.07
Tám- és oldalfalak	?	134,300.00	201,900.00	1,272.00	337,472.00
Alagutak	?	214,000.00	?	?	214,000.00
Hidak és átvezetők	160,904.60	155,733.55	249,000.00	64,185.00	629,823.15
Út-építkezések	12,522.00	7,239.00	17,287.00	20,036.00	57,084.00
(a földmunkálatok kivételével.)					
Folyam- és partvédművek	8,326.00	195,807.00	82,225.50	14,487.00	300,845.50
A pálya és pálya-udvarok kavicsozása	115,100.00	54,860.00	119,524.00	128,425.00	417,909.00
Összesen:	482,568.60	1,524,378.15	1,573,345.77	561,527.20	4,141,819.72
Épületek					
Órházak melléképületekkel	42,600.00	22,100.00	36,200.00	37,500.00	138,400.00
Butorzat és kútak	42,600.00	22,100.00	36,200.00	37,500.00	138,400.00
Összesen:	42,600.00	22,100.00	36,200.00	37,500.00	138,400.00
A fölépítmény lerakása a pálya hosszában és az állomásokon	34,890.10	21,142.80	27,241.20	31,159.80	114,433.90
Összesen:	34,890.10	21,142.80	27,241.20	31,159.80	114,433.90

A tervek, előleges költségvetések és az építési feltételek füzete alóli igazgatóság irodájában — Pesten, főút 9-dik sz. — Augustus hó 1-jétől kezdve a rendes hivatalórakban megtekinthetők. Az 50 kros bélyeggel ellátott rendes ajánlatok lepecsételve, s a borítékon

„Ajánlat építkezések átvételére a nagyvárad-kolozsvári vasút-vonalon“

czimű felirással, térít-vevény mellett legkésőbb 1. évi Augustus 16-dika déli 12 óráig alóli hivatalhoz (Pest, főút 9-ik sz.) beküldendők.

Pesten, 1868-dik évi Julius 27-kén.

A magyar kir. vasútépítészeti igazgatóság.

Sz. 866. E. (240) (1—3) **Hirdetmény.**
Melynekfővga nemes Maroszek állandó iskolabizottmánya részéről köztudomás-ra adatik: hogy ezen nemes székek M. Bánd, M. Madaras és M. Sámsond községeiben a községi népiszkolák folyó évi september havában kinyitandók lévén, azokban három tanítói állomás, és pedig M. Bándon 300, — M. Madarason 300, — M. Sámsondon az első évben 145, a többi években 250 frt o. é. fizetéssel, s mindenikben rendes lakással lesznek betöltendők.
A pályázni kívánóktól föltételkép megkivántatik, bármi vállalásfelekezettek s nemzetiségük legyenek, hogy a magyar és román nyelvet bírják, szakképzettségüket képezdei okmánynyal, vagy gyakorlottságukat kitüntető hiteles bizonyítványnyal igazolják.
Egyszersmint fölhivatnak ilyetén módon felszerelendő kérvényeiket folyó évi **september 1-ső napjáig**, M. Vársárhelyre a ns. szék állandó iskola-bizottmányához czimezve headni.
M. Vársárhelyen, július 26-án, 1868.
Főkirálybíró és elnök, MIKÓ MIHÁLY.
V. FILEP ANTAL, jegyző.

8547. 1868. (285) (2—3) **Hirdetmény.**
A magyar kir. Pénzügy-Igazgatóság helyiségeinek 1868-diki téli idényben leendő fűtésére 100 öl 36" hasáb búkfa szükségeltvén, ezen fa szükséglet beszo-gáltatása ötletéből f. év **augustus hó 16-kára** irásbeli ajánlatok által arlejtés ezennel kiiratik, oly formán, hogy az ebbeli ezen magy. kir. Pénzügy-Igazgatóság-nál benyújtandó és a 10% bánatpénzzel ellátandó ajánlatok, csak is a kijelölt fenti nap déli 12 óráig fogadtatnak el.
A beszo-gáltatás föltételei ezen pénzügy-igazgatósági irodában megtekinthetők.
A magy. kir. Pénzügy-Igazgatóság, Kolozsvárt, 1868 július 22-kén.

(239) (1—1) Tévédések kikerülése végett kötelességem értesíteni üzletbarátaimat, hogy a „HUNGARIA“ vezérigynökségétől visszavonultam, s azt az igazgatóság kezébe tettem le. HEYMANN ZSIGMOND.

(184) (3—4) Ezen kitűnő gyógyszer egyszerű és olcsó, a legbiztosabb szer a legmaka-csabb haszorulás, epe-és gyomor-bajok, máj-betegségek, aranyér, börsenyv, csúsz, mirigy, havi tisztulási bajok, és mindazon betegségek ellen, melyek a vér meg-csapódása és megromlott nedvekből származnak. — Ezen pilulákat a leghe-rsebb orvosok is rendelik.
Egy skatulya 60 pilulával 1 frt 75 kr. — Fél-skatulya 30 pilulával 1 frt.
Kapható Kolozsvárt: WOLFF J. és ENGEL J. gyógyszerészeknél.
Pesten: Török gyógyszerésznél.
Párisban: J. P. Cauvinnél, Boule-vard Sebastopol Nr. 55.

(238) (1—3) **ÉRTESESÍTÉS.**
Alólirott tisztelettel adom tudtára a nagyérdemű közönségnek, miszerint a m. GOMBOS BERTALAN, ur által feltalált „erősítő ital“ foraktánát átvetttem.
Kérem a t. cz. közönséget szükséglet fedezése végett hozzáam allirott-hoz fordulni.
Ezen erősítő ital, az előtt ugynevezett Mixtura Stomochico-hepatica, erősíti az idegeket, különösen a gyomrot, a beleket, s előmozdítja az étvágyat. Sikerral használható a megbűlések ellen; — azokat, kik rosz ivóvízzel élni kénytelenek, vagy gyümölcsök élvezete után nem jól érzik magokat: az innen eredő minden rosz következményektől. A jó nedvek előidézése által az erősítő italnak folytonos használata mellett a keserű szájvíz megszűnik s a lábbadozók rövid idő alatt visszanyerhetik megintott testi s lelki erejüket. — A tengeren utazók megóvatnak általa a tengeri út ismert kellemetlenségeitől; — végre a legujabb tapasztalás szerint a rothadt foghus, ha avval dörgöltetik, visszanyeri kellő minőségét.
Felhivom egyúttal a t. cz. helybeli, ügy vidéki gyógyszerész és kereskedő urakat, hogy ha az erősítő italból raktárt óhajtának, e tekintetben hozzáam fordulni sziveskedjenek.
Az erősítő-ital allirott kivül kapható; bepecsétolt üvegekben utasítással ellátva **üvege 70 kron.**
Kolozsvárt: Csapó Sándornál.
Nagy-Szebenben: Thallmayer J.-nál.
VARGA LAJOS,
I. m. k. gazdasági ügynökség Főigynöke Pesten, József tér 1. sz. alatt.

(241) (1—1) Kitűnő valódi új és ó asztali, valamint asszuszölő-borait, nemkülönbű mindennemű palinkáit a legolcsóbb árban és kielégítő pontos szolgálat mellett ajánlja a kolozsvári piacon 32 év óta ismeretes Goldglancos Farkas Lajos nagybani **BORÜZLETE.** Kívánatra mustrák ingyen szolgáltatnak. Fennebbi cég meghatalmazottja Kohn Jónás ur, Széchenyitér 49. sz.

(242) (1—3) **Hirdetmény.**
Tordamegyébe bekelezett Pusztai Szl. Király helységben gróf Teleki Gusztáv ur helyén, egy legujabb szerkezettű **új SZESZGYÁR** szabad kézből eladó.
Az eladási feltételekről tudomást szerzebnetni az alólirott tulajdonosnál Alsó-Fülén **BARITZ SÁNDOR.**

FIGYELEMRE MÉLTÓ!
MANTSU EMANUEL
divatkereskedésében Kolozsvárt, főtér Schütz-ház alatt kaphatók:
RENDKIVÜL LESZÁLLITOTT ÁRON.
Nagyválasztéku és jó minőségű NŐI és FERFI cikkek, különösen (234) pedig következők: (3—3)
jó mosó Percalin 25 krtól 30 krig.
Baregek 18 " 35 "
Szőr köntös kelmék 20 " 40 "
finom Lüsterek 30 " 80 "
Szines selyem-ruhák 25 ftól 35 frtig
Továbbá: mindenféle színű Kazsmirok, Butorszövetek, Grád-lik, női-felöltők, beszótt kendők és Longhasslok, Rumburgi, Créaz és bécsi házi vásznak, csipke és Mousslin függönyök, női-íngék, köntös diszítók és minden egyéb e szakmába vágó cikkek.
Valamint: Nagyválasztéku és különböző színű selyem, Kazsmir és olajos paplanok, pokróczok, szőnyegek és férfi ruháknak gyapju kelmék, Peruvienek és vékony nyári szövetek.

H I R D E T É S E K.

MOLL SEIDLITZ-PORA. Váldi. mely a párisi mikiállításon arany-érmert nyert. Középponti raktára a „Golyához“ címzett gyógyszerár Bécében, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miatán tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal áruhaték, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-aláírásokat is viselik, s ily módon azok külsőjelekről ítélve saját gyártmányaimal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenében óvást mindenkin azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszint az ilyenmő szerekek megkülönböztetése végett, „az általam készített Seidlitz-por minden katulyája és minden egyes adag papír-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.“

Valódi minőségben kapható csupán csak Kolozsvárt: BINDER K. (ezelőtt Ritter) gyógytárában b-monostor-utca a városi Redoute során; továbbá Wolff J. és dr. Hintz György gyógytáraiban.

DORSCH-MAJHALZSIROLAJ. Valódi. raktára is. Ára egy nagyobb üvegnek 1 frt. 30 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é. Az üvegek el vannak látva védmárkával és kimerítő használati utasítással.

MOLL A. gyógyszerész Bécében, „zum Storch“, Tuchlauben.

A. M. Beschorner és Társa. Fried Adolf-nál bel-középuteza 458. sz. a. Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy raktáramat újonnan a legdusabban és a legdiszesebb kopersókkal állítottam ki.

Locomobile-szíjak. Ajánljuk jeles géphajtó-szíjainkat, melyek erős szinbörből készítvék, gummi-tömlők, tömölemezek sat. gép- faolaj, legfinomabb ZSÁKOK, swájeci köszörü kövek, sikamlók, valódi lafertek, budai malomkövek.

A fogak tisztítása! A híres Anatherin-Szájviz, melynek szabadalma 1865-ben lejárt, s melynek kitünő jósága felől számos bizonyíték létezik, 40 kron kapható: Spitzenmüller C. készítőnél, Bécében gyógyszerész am hohen Markt. Kolozsvárt: Csapó sándornál.

Az alább felsorolt tárgyak bámulatos olcsóságáról meggyőződést szerezni, csak egyetlen megkísértésbe kerül.

Különféle legújabb gyártmányu cikkek kivonata. A legújabb, leggyakorlatibb és fényűzőbb cikkek oly nagy választéka található, a minőhöz hasonló Bécében nem létezik, gondoskodva az fiatalokról és korosokról, úgy hogy egy csekélyesért minden kora és állásért válasszon, alkalmas ajándékok találhatni.

Hirdetés. Ezennel köztudomásra kívánom hozni, hogy ügyvédi irodámat folyó 1868 augusztus első napján Baróthon megnyitom, szakmámba vágó minden jogügyet elvállalok és pontosan ellátom. S.-Szt-György, 1868 július 10-én. BALÁS IMRE, bites ügyvéd.

Erő és anyagszer, nem gyógy- vagy ingerlőszer! Fontos mindenkire nézve, a ki nemi gyengeségben szenved Dr. Koch férfisági állaga (Mannbarkeits Substanz) használati utasítással. 1 első foku palack 2 frt o. ért. 1 második „ 3 frt o. ért. 1 harmad „ 4 frt o. ért.

Legfinomabbul dolgozott brilliántekser, még a szakértőt is tévútra vezetheti. Ezen ékszer valódi ezüstbe van foglalva, arany alyattal és tővel ellátva: az utánzótt brilliántok a legfinomabb hegykristályból készülvék, s az élenk től soha sem vesztik el, más drága kövek is ismeretlenül utánozók.

! Bécsi butor-raktár !

!! Jó, izléses és olcsó !!

Czetz János és Társa

Kolozsvárt, (középutca Folly-ház.)

Ajánlja czélszerűen ellátott butorraktárát, melyben kaphatók mindenféle egyes butor darabok, ugyszintén egész rendbeliek is, a legújabb izléssel készítve és jutányos áráért.

Csinos sifonok, egy és két ajtóval, 22 frtól 50 frtig, újabb modoru szervántok, ágyak, többféle nagyságu csemegetáruk, (Kredenz) mosdó- és éjjeli szekrények, Szalon- ebédlő- ír- és toilette-asztalok, különféle áráért.

Szalon-és heverő-divánok, 25 ftól 50 ftig.

Többféle franzia, garnitur-butorok, ripsz, damasz, vagy creton kelmével bevonva, jó erős, színes nád, szalma és fa- székek, hozzá kanapék, jutányos áráért. (227) (3-3)

Divat-raktárunkban folytonosan kaphatók stafírunghoz szükséges vásznak, selyem- és másféle ruhakelmék, színes selyem és kazmér paplanok, amerikai rugonyos és ló-ször madráczok, diván eleibe való- és szoba-szőnyegek, nagyválasztásban és olcsó áráért. Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan igazítunk.

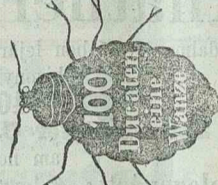
(232) (2-3) 1869 mártius 1 ső napján kezdőleg 3 egy- másutáni évekre. — Az árverzési felté- legelő havassai, Szász-Régenben Gámá- telek az alólt igazgatóságnál megtudha- Miklós ügyvéd ur lakásán 1868 augus- tús 11-ik napján délelőtt 9 órákor meg- tartandó rendes árverzés útján haszon- bérbe fognak kiadatni legeltetés végett, —

WAGNER GYÖRGY, birtokossági aligazgató.

(237) (2-3) Eladó fekvőségek.

A buzauczában 91. házszám alatti telek, és a házsongárdban egy 5 fer- taly területű, jól rendezett, de nagyobb rendezési kilátásban álló gyümölcsös, egy deszka-oldalu, kőalapon fekvő, zsín- dely fedél alatt álló nyári-nyughelyyel eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal, buzauczában 91. szám.

HARTMANN
ROVAR- pusztító-linkurája,
Ausztria és Franciaországban szabadalom által védve, eddig felülmúlhatlanul sőt utolérhetetlenül bizo- nyult, nemcsak a rovarporral hanem minden más e szakt- mába való utánszókkal szemben is, a melyek többnyire csak a külső alakban vették annyira, hogy készítményün- ket megkülönböztessék.
Csak oly palackok valódis, melyek a fennebbi jel- nyoma nevéket viselik.
Kapható főraktárunkban Bécsben: **HARTMANN és MITTLER**, Stadt, Bäckerstrasse, 3 sz. Szebeub en: Sill Mihály urnál. (225) 1/8 (3-12)
Brassóban an: Jekobus Nándor urnál.
Kivánságra Kolozsvárt is fog raktár- állítani.

(160) (3-3) Tanács és segély

azok számára, a kik látgyöngeség- ben szenvednek, s jelesen a kik erőltetett tanulás és kimerítő munka által szemöknek ártottak.

Fiatal korom óta megvolt nekem is azon ros szokásom, hogy az éj csendét szentelém tudományos munkára. Ez s más kimerítő optikai és finom munkák kivitele következtében látérom annyira meg- gyöngült, hogy fölkétes elvesztéséül annálkább félhettem, mivel folytonos gyuladós dispositio állt be, mely a leghéresebb orvosok több évi rendeleteivel is dacolt. E szomorító körülmény közt sikerült egy szert találnom, melyet már 40 év óta a leg- kitünőbb sikerrel használok. E szer nem csak egé- szen megszüntette a tartós gyuladást, hanem szemem- nek is visszaadta egész élességét és erejét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást, s mint ifju koromban tökéletes látéromnek érvendek. Ezen jótékony hatást másoknál is tapasztaltam, kik közül sokan még a legéresebb szemüveg használata mellett sem voltak képesek üzletüket vezetni. Ezen szer kitartó haszná- lása után eldobták a szemüveget, s régi természetes látérejkét visszanyerték. Ezen mosdó-szer egy illatos lél, melynek alkotórészei az ánya-nővény. Nem tartalmaz sem draszticumokat sem narcoti- cumokat vagy fém és más ártal s részeket s Erdélyben valódi állapotban szereshető Teutsch J. B. ur által Segesvárt. Ó egy nagy üveget 2 fr. egy kisebb 1 fr 60 kr-ot o. é. szállít használati utasítással együtt. Tanácsom tehát a szenvedőknek, hogy ezen lél-töl vegyék, mert egy ily üveg hosszú időre elég, mivel csak keveset kell abból csekély folyanvissal vegyíteni, hogy tejrforma folyadék képződjék, melyvel reggel és este, vagy orított munká után kell a szem 4-5 örléni tájékat meg- nedvesíteni, a hatás igen jótékony és időid s egyszerű- mind a bőr frissességét fömártja és eszközi.
Örvendni fogok, ha ezáltal nevezetesen azon- kon lesz segítve, a kik az igazság világa utáni ernyedetlen törekvés által gyakran saját szemük világot kockáztatják s elvesztik. Ezáltal még tém a fiataloknál fájdalom annyira divatba jött elierditi szemüveg-hordás is megszüntethető, mert e szokás inkább rontja mint ja-ítja a szemet. Szemüvegek csak is a szem valamely hibás szerve esetében használhatnak, de egészesen vagy gyöngült szemet sohasem erősíthetnek vagy javíthatnak meg.
Dr. Romershausen.
A dr. Romershausen-féle jeles szemlél mindig kapható, mégpedig
a kis üveg 1 frt 60 kr.
" nagy " 2 frtjával,
a raktárban Teutsch J. B.-nél Segesvárt.
Viszont-eladók, nagyobb meny- nyiség vételénél aránylagos engedéket nyerneik

(169) (4-*) Különös figyelmeztetés a szülők számára.

Gyakran felmerült eseteknél alkalman lévően sajnosan tapasztalni, miszerint „GI- LISZTA CSOKOLÁDÉ“ név alatt ismert, ki- tünő hatásu szeleteim tüzékedő csalók által utánoztatnak, s az ál-szer sajátom- ról vett minta szerinti utasítás mellett terjesztetik; van szerencsém a tisztelt közönséget ezennel figyelmeztetni, hogy valódi általam készített gliszta csokola- dénak csak azt ismerje el, melynél a mellékelt utasításon nevem nem nyom- tatva, hanem sajátkezűleg aláírva van, mint itt alább látható.
Egyébiránt legczélszerűbb a megren- deléseket közvetlenül nálam, vagy a könyvecskémbe megnevezett t. bizom- nyosoknál eszközölni. Kapható: Kolozsvárt SOMLYAI LÁSZLÓNÁL.
Dr. Romershausen
Tokajban.

Éppen most jelent meg!

és Stein János könyvkereskedésében kapható a legújabb röpirat **S Z E M L E** közjogunk és

POLITIKAI VISZONYAINK FELETT

Irta Tóth László, Déván. Ara 30 kr. **Erdély régiségei.** Irta KÖVÁRI LÁSZLÓ. 30 fametszvényvel.

Második bővített és javított kiadás.

Nagy nyolczadrét XII. és 335 lap vastag velin papiron, ára 4 frt o. é. Tartalma. I. Öskori emlékek: 1. Dák és római emlékek. 2. Hun emlékek. 3. Ismeretlen eredeti várnymok. A) a székely földön, B) a székely földön innen, II. Magyarokori erődítme- nyek: 1. Hatósági erődök: A) a magyarországi várak, B) a székelyszéki várak, C) szászszéki kerit- tett városok 2. Állami erődök: A) végvárok, B) zászlós urasági várak, C) fellegrvárak. 3. Lovagvárak és családi kastélyok. 4. Községi és templom kastélyok. III. Magyarokori egyházi építmények. 1. Mo- nostorok és kolostorok. 2. Egyházaink: A) Román izlésű templomok, B) Góth izlésű templomok, C) emlékrész templomok. IV. Kisebb építmények: 1. Vegyes épületek. 2. Hadjárati emlékek.

A hány kérdés annyi felelet, vagyis népszerű természettan. Irta M. D. Lévi Alvarez, francia eredetiből a 25-dik kiadás szerint fordította Deák Farkas. Ara füzve 60 kr.

EGY FALAT KENYÉR TÖRTÉNETE.

Levelek az ember életéről. Mindkét nembeli növendékek számára Mácé J. nyomán dolgozta Szász Domokos. Ara füzve 1 frt.

Kossuth Lajos újabb leveleire **Horváth Mihály.** Ara 1 frt 20 kr.

Az Erdélyben még érvényben levő peres és perenkívüli eljárásra vonatkozó szükségesb **Rendeletek Gyűjteménye.** Ara 1 frt 60 kr. Tartalom.

1. Császári nyiltparancs 1853-diki május 29 ról, (kíható az erdélyi nagyfeje- delemségre), mely által ezen koronaországban a fekvő javakhoz tulajdon jog szerzését és gyakorlását, ezen javak terhelését és elzalogítását, az eddigi örökös- ből s az ország néhány részeiben fönnállott ösiségből keletkező jogviszonyokat tárgyzadó eddigi törvényes rendeletek és intézmények megváltoztatnak.
- II. Császári nyiltparancs 1853-iki július 3 ról (kíható Erdélyre), mely által ezen nagyfejedelemség számára a bíróságok polgári jogügyekbeni hatásköre és illetősége iránt egy új szabály (törvényhatósági rendszabály) bocsátatik ki, s elhatározatik, miszerint azon különösen kihirdetendő naptól kezdve, melyen ezen koronaországban az újraszervezendő járási hivatalok s a többi bírói hatóságok műkö- désüket megkezdendik, minden ottani bírói hatóságok a polgári jogügyekbeni törvény- hatóságot ezen törvény szabályai szerint gyakorlandják.
- III. Rendelete az igazságügy-miniszteriumnak 1853-diki július 18 án, (kíható Magyar, Horváth-Tótországra, a Szerbvajdaságra s a Temesi bánásra és az Erdélyi nagyfejedelemségre), mely által ezen koronaországok számára egy ideiglenes **csődvendartás** hozatik be, s 1853-iki szeptember 1-jétől kezdve hatályba léptetik.
- IV. Rendelete az igazságügyi- és kereskedelmi minisztereknek 1859. június 15 ról, (kíható a birodalom egész területére, a katonai határörseget kivéve,) mely által a bejegyzett üzerek fizetés megszüntetéséinél tartandó **kiegyezkedési eljá- rás** tárgyában 1859. május 18-kán kelt rendelet (bírod. törv. lap 90. sz.) alkalmá- zása kiterjesztetik.
- V. Rendelete a bel- és igazságügyi miniszteriumoknak 1858. december 17-ről, (kíható Magyar, Horváth-Tótországra, a Szerbvajdaságra s a Temesi bánásra és Erdélyre,) a **bérelti szerződésből** keletkező perlekedéseknél általában, továbbá a haszonbérbe vagy bérbe vett ingatlan avagy törvényileg ingatlanoknak nyilvánított dolgok, nem különben a hajómalmok vagy hajókon föllállított egyéb építmények fölmondásánál és visszabocsátásánál követendő bírósági eljárás tárgyában.
- VI. Császári nyiltparancs 1858-diki februárius 7 ról, az 1855. május 21-kén kelt **jegyzői rendtartásnak** (bírod. törv. lap 94. sz.) Galicziában, a Krakói nagyhercegségben s Bukovinában, továbbá Magyar-, Horvát-, Tótországon, Erdély- ben s a Szerbvajdaságban és Temesibánásban behozatala iránt.
- VII. Rendelete az igazságügyi miniszteriumnak, kelt 1858. február 16-án, (ki- ható Magyar-, Horvát- és Tótországra, a Szerbvajdaságra s a Temesi bánásra és az Erdélyi nagyfejedelemségre), azon követelések behajtása végett eljárás tárgyában, melyek **jegyzői iromány** által vannak bizonyítva.
- VIII. Császári nyiltparancs 1853-diki október 10 kéről, **kíható az Erdélyi nagy- fejedelemségre**, melylyel ezen koronaországra nézve egy új **ügyvédi rendtartás** bocsátatik ki és 1854. január 1-jétől fogva hatályba léptetik.

Belöttes és más üvegekre a drága Lantorna helyett a tartósabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb **PERGAMENT PAPIR** jött használatba. Kapható kisebb és nagyobb darabokban 6, 7, 8, 9 krért ive.

(96) (7-7) Legújabb találmány! Nem kell már arcfesték!

A magas m. k. kormánytól kiz. szabadalmazott egyedül valódi testbőrsejtítő-szer

Pulcherin.

Általa természetes frís és ép testszin, sőt ha az rég elveszett, előállítatik; egyuttal azon kitünő tulajdonsággal van felruházva, hogy a testbőr minden tisztálanságait, valamint sárgás és halvány arczsint, sőt a reddket s ráncokat is legrövidebb idő alatt eltávolítja, a kor vagy kora bú pusztításai, elhanyagolt ápolás vagy arcfestékek használata által sápadt és tekintelené vált testbőrnek csakhamar természetes teljessé- get, tisztaságot, kellemes lágyaságot, básony finomságot, ruganyosságot s ifjú frissessé- get kölcsönöz, végre az így hibátlan tisztára vált arcon, többszöri megnedvesítés után, a leggyengébb természetes piros színt, milyennel csak a virágoz ifjuság díszelkedhetik, enyhe lehetékint idézi elő.

Hatása biztos és meglepő, ellenben használási módja rendkívül egyszerű; csak kiki ezen sajátósága egybevétel által létrejött mértékben, valóban fényes hatásáról meggyőződnek, akkor joggal azon kilátás nyílik, hogy e jeles szer, melyhez nincs hasonló, minden müvelt népnél csak- hamar nélkülözhetenné válik. **ÁRA:** Egy próba-palack, használati utasítással 1 frt — kr. Egy eredeti-palack használati utasítással 1 frt 70 kr.

Fürdőre való Pulcherin 1 kupás palack 5 frt 50 kr.

Tek. Bayer Gyula úrnak, a gyógyszerészet magisterének Bécsben. Ezennel tanúsítatik, hogy a Bayer Gyula úrtól, a gyógyszerészet magisterétől Bécsben, feltalált szabadalm. „Pulcherin“ nevű Cosmecticum, e helyütt vegytani elemzés alá vétetett, és benne semminemű ásványi alkotórész, egyáltalán semmi az egészségnök netalán ártalmas anyagok találtak. Kelt Bécsben, 1867-iki november 28-dikán.

A es. k. kór-vegytani intézet részéről. Cs. kir. törvényeszköi-vegyész, **Dr. Joh. Flór. Heller s. k.** Kapható: Kolozsvárt a „Szent-háromság-hoz“ ezimzett gyógyszerüzárba BINDER K. gyógyszerésznél balse-monostortczában a városi Redoute során.

MÁRVÁNY SÍRKÖVEK.

(69) (6-6) Ezennel tudomásra juttatom, hogy **Komornér S. kir. szab. már- vány-készítmény-gyárának** Pesten, vidéki tignökségét átvettem. Ez által a Pesttől távol lakó t. közönség könnyebbségére lenni hiszem, mert megrendeléseket a kereskedésben megtekinthető gaz- dag tartalma minta-könyv alapján **sírkövek, építészeti műrekek, templomok, kávéházi és más termek berendezésére** elfogadok, s a teljesítés pontosan és gyári árban fog történni. A gyári árak oly jutányosan szabvák, hogy semminemű versenytől nem tarthatok. A gyártmányok magyar vörös márványból, porosz grá- nitkőből, fővény- vagy homokkőből készítvék, carrarai márvány, vagy a legjelesebb gyárakban készült vasöntvényű di- szítményekkel; s a mintakönyvben látható 152-féle vörösmárvány, 155-féle porosz-gránit, 124-féle homok-kő minta gazdag választást nyújt a legkülönfélébb izlésnek, s e mellett minden beküldött minta- rajz utáni megrendelést is elfogadok. A szállítást illetőleg megjegyzem, hogy az koránt sem oly drága, mint tán látszólag gondolhatni, mert a kőgyártmány küldemények kül- lönös előnyben részesülnek, mivel mind a gőzhajózási, mind a vasúti társulatok efféle gyártmányok vitelbérét felére szállították. A gyártmányok árait illetőleg tájékozásúl megjegyzem, hogy pél- dául 1 négy láb magasságu sírkő vörös-márványból 22, 25, 26, 30 frt. porosz-gránitból 50 frt. homokkőből vörös-márvány díszítéssel, kehl- heimi lappal 92 frt., ezen árak fokozatosan emelkednek a tárgyak ma gassága, az azokra fordított munka, művészeti csin, vagy más díszítés arányában, ugy hogy a vörös-márvány gyártmányok egész 20 láb ma gasságig oroszlan, hamvveder, vagy öntött vas-kereszt díszítmény- nyel, aranyozással sat. 50 frttól egész 5900 frtig; porosz gránit gyár- tmányok hasonló díszítményekkel 50 frttól 3100 frtig és homokkő-gyár- tmányok 50 frttól 1500 frtig emelkednek. A föliratok kimetszési és aranyozási ára külön fizetendő és következő: a) vörös-márvány gyártmányoknál akármiféle betű 6 kr. b) porosz-gránit 12 kr. c) carrarai márványon akármiféle 12 kr. d) kehlheimi lapon 6 kr. Midőn tehát a t. közönséget ezen tignökségről értesitem, tel- jes reményben vagyok, hogy az eddig sem itt, sem Pesten nem léte- zett előnyös árakról meggyőződést szerzvéren, előforduló márvány-ké- szítmény szükségéi megrendelésével megfizetni kegyeskednek. A minta és az ahöz csatolt nyomtatott árjegyzék kereskedésben mindenkor megtekinthető. Kolozsvárt, márczius 1868. **STEIN JÁNOS.**

Nyomatott az ev. ref. főtanoda bettíivel (Bel-farkasutca 74. sz.) Iskola Alapítvány - Kolozsvári Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.